

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

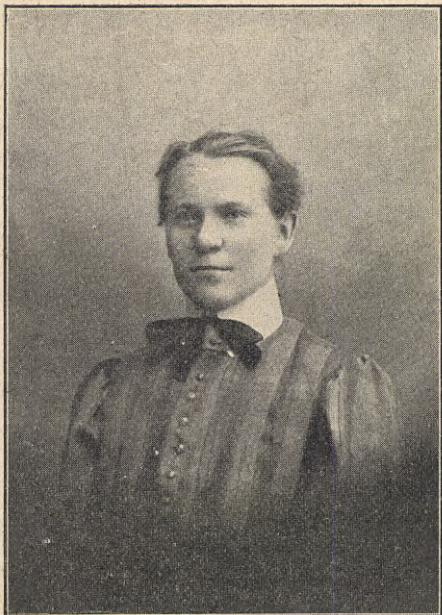
N:r 5.

Stockholm den 2 Februari 1911.

4:e årg.

Prenumerationspris: 1/4 år... kr. 4: 50 1/2 år... kr. 2: 50 3/4 " " " 3: 50 1/4 " " " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bok- handel.	Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. — Utgifningstid hvarje torsdag.	Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11—12. — Sthlm 1911, F. Englunds Boktr.	Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. — Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.	Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: — Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.
--	---	--	---	--

Anna Cederlund.

ANNA CEDERLUND.

Et litet häfte kalladt *Höst* kom med den stora litterära
julfloren på mitt bord. *Dikter af Anna Cederlund*
stod det på titelbladet, hvars vignett var en höstgul
björk, sviktande i vinden. Jag öppnade den lilla bo-
ken med vemodsfylld förväntan, författarinns namn var
mig ej obekant. Några korta dikter af henne, tidigare pu-
blicerade i Stockholms Dagblad och Ord och Bild, hade
gripit mig så som endast själens lidandesspråk kan gö-
ra det, då det bär fram lifvets bikt. Och jag
visste, att den stämma, som talat i dessa strofers under-
bara rytm och skönhet, tystnat för alltid samtidigt med
att det lilla dikthäfte, som jag höll i min hand, låg färd-
digt, inneslutande summan af Anna Cederlunds lif.

Jag vände blad efter blad. Allvarsdjupare, starkare
steg rösten som talade. Ur öfvergifvenhet, ensamhet, nat-
tens skräck och febersyner löste sig evighetsaning, ur
smärtans djup viljan till att

— "njuta lifvets höghet,
dess glädjefyllda styrka,
dess oerhörda sorgers kraft."

Man kom till mig och berättade om hennes lif, gaf
mig de yttre konturerna af hennes öde; i all dess obe-
veklighet syntes det mig godt, hennes Gud hade ryckt
henne "bort från världen ut i ödemarken inför sitt an-
sikte." Själ säger hon:

"Fråga icke!
Lef
och lid!"

*

D. C. M. M. M. M. M.

När Anna Cederlund var fyra år gammal, dog hennes mor. Det var vinter. Hennes far, som var sjökapten, låg vid denna tid med sitt fartyg infruset i Skagerack, under fyra månader afstängd från kommunikation med land och utan några underrättelser därifrån. Hans tre små öfvergifna barn, af hvilka Anna var den mel-lersta, omhändertogos af männskor som bodde i huset, det var i Göteborg; främmande voro de för barnen och barnen främmande för dem. Det är ej godt att säga huru de små hade det. Så kom fadern hem och ordnade för dem; han var af gammal gottländsk bondsläkt, och de skickades hem till farmodern, till bondgården på Gottland.

Här växte Anna upp. Hon fick vara med i arbetet på gården, men hennes håg stod till böcker och läsning. Mycket i den vägen fanns ej att tillgå i hemmet: bibeln, några andaktsböcker samt några årgångar af "Illustrerad tidning", den af August Blanche på 1850-talet påbörjade publikationen, var allt. Från dessa var vägen lång till de författare, som Anna Cederlund vid vuxen ålder skulle komma till att älska framför andra, Ruskin (i hennes tidigare ungdom var han hennes store profet men fick, naturligt nog, längre fram vika platsen för andra), Strindberg, Meresjkovski och Vilhelm Ekelund.

Barndomen gick, och hon hade endast det förut nämnda, torftiga bokförrådet att tillgå. Men det lästes om och om igen. Och farmodern hade en rik samling af gamla gottländska sagor att berätta, och själfva trakten, Hörsne socken med Bara ödekyrka och en hage, där ett slag stått i länge sedan gångna tider, gaf stoff åt hennes hungerande fantasi och vidt gående drömmar.

Anna växte upp, fick gå med i det hårda arbetet på åkern och taga del i sysslorna vid gården. Någon melantid vistades hon i Stockholm hos sin styfemor, fadern hade gift om sig, men snart kom hon åter till Hörsne. Meningens var att hon skulle ärfva gården efter farmodern.

I skolan gick hon som de andra skolbarnen, där ansågs hon obegåfvad; men kyrkoherden lånade henne böcker, hon läste och längtade, och hur det var, fick hon sin önskan uppfylld att få komma in på Kalmar seminarium. Icke heller här fann man henne framstående i studierna; dock må det nämnas, att några af lärarinna tyckas ha förstätt, att om den jämna skol-läsningen ej passade Anna Cederlund, så var det dock något annat hos henne att taga vara på. Som en egen-domlighet kan anmärkas att hon hade särdeles lätt för matematik, men svårt för språk. På tillrådan från seminariet afbrötos hennes studier där, hon kom hem och var under ett år småskollärarinna i sin hemtrakt. Kyrkoherden i socknen, som alltjämt intresserade sig för henne, tillstyrkte emellertid att hon skulle få fortsätta på seminariet; hon kom tillbaka år 1906, 22 år gammal, och gick sitt tredje år; tog sin examen 1907 — med 39 graders feber — den smygande sjukdom, lungsoten, som skulle ända hennes lif, hade redan då brutit ut. Troligt är, att det tunga landtarbetet varit för mycket för henne, icke hade heller, såsom vana är hos bondfolk, i tid bot eller råd sökts hos läkare, när hon kände sig sjuk.

Hon kom nu för en tid till Hesselby sanatorium för att sköta sig. På våren 1908 tar hon emellertid anställning som e. o. lärarinna i närheten af Ludvika och blir samma år på hösten lärarinna i Bodarna, By socken i Dalarna.

Vid påsken detta år tog hennes sjukdom en decideradt ogynnsam vändning, och mycket ondt slet hon, sjuk som hon var, under sin sista anställning som lärarinna i Bodarna. Blef hon liggande någon dag, eller längre än så, hade hon ingen som skötte henne; understundom var hon utan mat, när den lärarinna hon bodde tillsammans med var borta i sitt arbete. Då hon sommaren 1909 höll sin sista examen med barnen, kunde hon knappast göra sig hörd af dem, hennes onda, som nu satt i halsen, tillät henne endast att hviska.

Hon fick nu tjänstledighet, vistades dels på Hesselby, dels på Hålahult, men ingen skötsel kunde något ut-rätta. Den sista tiden bodde hon i vänners hem, en prästgård på landet. Den 3 december 1910 lämnade hon detta lif, 26 år gammal.

*

Anna Cederlund talar på ett ställe i sina dikter om "den vuxnes stolta skuld till världen". Mig synes hon hade ingen. Det var lifvet, som tog ifrån henne, krossade, förödde — hon var den rika gifvarinnan.

I armod och smärta gaf hon och gaf; samlad och myntad ligger hennes andes rikedom i de dikter hon skrivit med af feber skälfvande hand. Hennes själ sjunger i de underbara rytmiska melodier, till hvilka hon fornat orden, hennes tanke lever i versens själfständigt växlande gång. Hon ger sig själf, i kamp och lidande, i styrka och förhoppning.

Redan på seminarietiden började hon skriva. Om jag ej misstar mig, var det då den ljusa dikt, som inleder boken, kom till; visst är att det var då, som den underbara, evighetslängtande dikten "Den förlorade sonen" skrefs. Äfvenså "Allarna", hvars "ödsligt friska" symbolism Vilhelm Ekelund talar om i sitt vackra omnämmande af Anna Cederlunds bok. Senare, 1903, komma slag i slag de härliga dikterna "Konvaljen" och "Spiræa", där förgängelsetanken kämpar med ljusa lifsyner, "Reflexer", ett utkast till ett versdrama, samt "Höst", där drömmens famlande och sökande ångest, andens och stoftets eviga tvekamp fått sin djupast gripande tolkning.

Ur "det ovissas närmande mörker", så som det skrämmande sveper fram i denna dikt, från bitterheten öfver ett grymt öde, så som det möter i "En samarit", "Den spetälske" och ännu några andra dikter, ljusnar det efterhand som slutet drar nära. Starkt och stilla kan hon i "Det yttersta" se ut öfver ett jordiskt ödes bitterhet. Och den sista dikten, "I smärtans stunder", är ett lifsenergiens rop, trots lifvets oerhördhet och "suckande ve".

In i det sista älskade hon lifvet, det var väl detta, som höll henne kvar ett godt halft år längre än hvad läkarna gifvit henne att leva. Och så var det detta — hon ville se sina dikter i tryck. Hon dog veckan innan de lågo färdiga. En lifvets sista njugghet.

Juvel- Guld- & Emalj arbeten.
DAVID ANDERSEN & Comp.
 Hofjuvelerare.
 4 Fredsgatan 4.

CLARA SMITT-DRYSELIUS,
 BADLÄKARE.
 ELEKTRISKA LJUSINSTITUTET,
 24 B Grefvregatan 24 B, STOCKHOLM. A. T. 42 25.

Inre, nervösa och reumatiska lidanden, ägghvita, sockersjuka, sömnlöshet m. m.
 Specialitet: Kvinnosjukdomar.

Dock, det betydde så litet. Så starkt, så vaket, så djupt som hon lefvat, hade hon lefvat länge nog. Och hon hade hunnit gifva oss andra denna diktsamling, som — det torde icke vara öfverord — är bland det härligaste som skrivits på svenskt språk. Af flertalet är den okänd och oläst, den officiella litteraturkritiken har tagit föga befattning med den. De främmande uttrycksmedel, som den där möter — en mänskosjals — ha varit den till hindern. Jag vet ej om det är flera — men det räcker också — än K. J. och Vilhelm Ekelund, som förstätt hvad Anna Cederlund är. Kanske skall en senare tid oförbehållsamare ge henne sitt erkännande. Hennes dikter höra till dem, som lefva genom åren.

Ellen Kleman.

Kvinnorna och "fullmakts-tjänsterna."

Löneregeringskommitténs förslag.

Den för stora grupper af kvinnor viktiga frågan om på hvilka grunder därtill kvalificerade kvinnor skulle enligt 1909 års regeringsbeslut erhålla befattningar vid statens läroanstalter, inrättningar för vetenskap, slöjd eller skön konst samt inneha läkarebefattningar har nu ryckt ett stort steg framåt i och med att löneregeringskommitténs förslag i detta hänseende ligger färdigt och med det snaraste skall föreläggas riksdagen.

Vi äro icke nu i tillfälle att närmare ingå på de viktiga frågor det här gäller men återkomma med det snaraste med en utförligare redogörelse. Vare det nog att nu nämna, att en hastig granskning af kommittéförslaget ger vid handen, att kvinnornas intressen ej i tillräcklig grad tillgodosetts. Ännu återstå vissa befattningar, hvilka kommittén ej upptagit såsom tillkommande kvinnor, äfven lämna föreslagna löne- och pensionsförhållanden åtskilligt öfvert att önska, — för att icke nämna den märkvärdiga bestämmelsen att ingående af giftermål skulle skilja en kvinna från hennes tjänst.

Reservationer mot betänkandet ha gjorts af fem af kommittéledamöterna.

Jag kanske väcker åtlöje, om jag fäller en antydning, som jag ämnar fullfölja någon gång i framtiden, men jag tror verkligen, att kvinnorna borde ha egna representanter i stället för att godtyckligt styras utan att få sig tillerkänd någon direkt andel i de styrandes öfverläggningar.

Mary Wollstonecraft (A Vindication of the Rights of Woman, 1792).

Annonsera i Dagny!

KYLKNÖLAR

Under de senare åren ha allt flera befriat sig från nämnda obehag genom att använda Salubrinomslag enligt föreskrift i bruksanvisningen.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Speceri- och Färgaffärer. Partilager hos Geijer & C:o, Stockholm.

Vår rösträttsfråga i remissdebatten.

Remissdebatten, så uppseendeväckande på grund af de skarpa angrepp som därunder på flera punkter riktades mot regeringen, gick icke heller förbi utan anmärkning öfver att den kvinnliga rösträttsfrågans behandling ännu en gång undanskjutits. Såväl i Första som i Andra kammaren framhölls det förvånande i att denna fråga, som så länge väntat på sin lösning, nu vid den sista riksdagen i denna treårsperiod icke berörts i statsverkspropositionen.

I Första kammaren togs saken upp af hr Hellberg, Karlstad, som yttrade att denna fråga låge honom såväl som många tusen medborgare varmt om hjärtat. I en kort historik framlade han därpå regeringens ställning till saken, från ministären Staaff fram till statsminister Lindmans nu "så att säga slutmarkerade hållning i frågan". Huru länge tror man sig, frågade hr Hellberg, kunna fördröja en reform, som gjorts till ett kraf af själfva tidsandan? Hvad vinnes genom att frågans lösning ännu i tre år undanskjutes? Är det ansvarsmedveten politik att hålla halfva nationen utanför samhällsarbetet? Hr Hellberg slutade med att påminna kammarens ledamöter om den riksdagspredikan, till hvilken de alla lyssnat vid riksdagens öppnande och hvari betonats, att rättfärdigheten aldrig finge uppgifvas inom politiken. Det vore viktigt för regeringen att vakta sig för de många sidostigarna, och det vore en akt af rättfärdighet att gifva kvinnorna rösträtt.

I Andra kammaren var det friherre Bonde och hr Aug. Nilsson, Malmö, som förde kvinnornas talan, den senare i ett kortare anförande i anslutning till sin kritik af det proportionella valsystemet. Frih. Bonde tog frågan om den kvinnliga rösträtten mera ingående, betonade att regeringens allmänna politik ej öfverensstämde med önskningarna hos Andra kammarens flertal. Det fanns dock frågor, där det borde vara af vikt för regeringen att stå i öfverensstämmelse med kammaren, en sådan vore frågan om kvinnans politiska rösträtt. Det uppskof som nu skett till en obestämd framtid ansåg talaren ej stå i öfverensstämmelse med riksdagens önskingar. Han var dock förvissad om att frågan i alla fall skulle komma upp vid denna riksdag, den hvarken borde eller fick undanskjutas. Han beklagade emellertid, att riksdagens för några år sedan afgifna skrivelse ej mera beaktats af regeringen. Hade manne statsministern fått så nog af det jubelskri, hvarmed männens rösträttsreform hälsats, att han ej velat lägga ännu nya lagrar till redan förvärfvade?

Den satiriska slutmeningen mottogs af ett susande löje. De anmärkningar, som af dessa talare under remissdebatten gjordes mot regeringens taktik i den kvinnliga rösträttsfrågan, torde väl i sin mån vara nog så svåra att parera som en del andra mot statsministern vid samma tillfälle vända attacker. Kvinnorna kunna vara tacksamma att deras talan så kraftigt förts i riksdagens båda kamrar gent emot regeringens "ansvarsmedvetna politik".

Petition angående försörjningsplikt och ogifta mödrars och deras barns rättsliga ställning.

Den kvinnokommitté som, sedan frågan under hösten varit uppe vid ett sammanträde inom Kvinnornas diskussionsklubb i Stockholm, upptog arbetet med att få till stånd en petition till konungen angående skydd för utom äktenskapet födda barn och deras mödrar samt angående effektiva tvångsmedel mot såväl ogifta som gifta försumliga familjeförsörjare, har nu slutfört sin uppgift. Petitionen, som samlat öfver 500 undertecknare från Stockholm och Stockholms län, alla arbetande inom fattigvårds- eller därmed sammanhängande områden, öfverlämnades förliden tisdag till justitieministern. Att till slutningen till petitionen blifvit så stor, visar huru allmänt och djupt känt behovet är af att snart erhålla förbättrade lagar i afseende på ofvannämnda förhållanden. Alla Stockholms kyrkoherdar, flertalet af därvarande präster samt flera medlemmar af fattigvårdsdirektionen äro bland undertecknarna. Vidare märkes en mängd fattigvårdsfolk inom F. V. O., Fattigvårdsförbundet, samt tjänstemän i den legala fattigvården, intresserade inom barnavårdsnämnden, fosterbarnsinspektionen, rotemän och föreståndarinnor, ett stort antal läkare och sköterskor, hvilkas speciella verksamhet är förlagd till barnavårdsanstalter, barnbörds- hus och mjölkdroppar, samt en del barnmorskor. Glädjande är, att ett ganska stort antal af våra mest framstående advokater och särskildt sådana, som i sin praktik vunnit kännedom om ogifta mödrars rättslösa ställning, äro med om petitionen.

Petitionen är af följande lydelse:

Erfarenheten utvisar, att fadern till ett utom äktenskapet födt barn, äfven om han förpliktas att till modern utgifva visst bidrag till barnets underhåll, lätteligen kan på ett eller annat sätt, såsom genom att undanhålla sina tillgångar, undandraga sig att fullgöra sin försörjningsplikt. Härtill kommer, att fattigvården i hög grad betungas af underhållningsskyldighet för utom äktenskapet födda barn utan att fattigvårdssamhället har verksamma tvångsmedel att förmå den tredskande försörjaren att fullgöra den honom åliggande försörjningsplikten. Rörande understöds uttagande för de inom äktenskapet födda barnen är fattigvårdssamhälle försatt i samma ogynnsamma ställning.

Frågan om en tidsenlig lagstiftning rörande de utom äktenskapet födda barnen har upprepade gånger varit föremål för Riksdagens behandling, och ej mindre än vid tre tillfällen 1893, 1901 och 1907 hafva från Riksdagen till Eders Kungl. Maj:t aflåtits skrivelser med anhållan om framläggande af förslag till ändrad lagstiftning inom detta område. Äfven rörande mera effektiva bestämmelser mot familjeförsörjare i egentlig mening, som försumma sin försörjningsplikt, har Riksdagen aflåtit en skrivelse år 1899.

Visserligen är det sant, att de stadganden, som erfordras i ifrågavarande afseende, tillhöra skilda delar af rättssystemet såsom familjerätten, fattigvårdslagstiftningen, processrätten och straffrätten. Men då det säkerligen kommer att dröja en afsevärdt lång tid, innan alla dessa lagstiftningsområden hinna undergå fullständig omarbetning, samt det enligt vår tanke skulle vara hårdt, om alla de,

som lida under följderna af de här omhandlade missförhållandena skulle nödgas vänta på en beträffande dem tillfredsställande lagstiftning ända tills familjerätten, fattigvårdslagen etc. varda i sin helhet omarbetade, tillåta vi oss i underdånighet hemställa, om det icke skulle låta sig göra att tills vidare — såsom skett i Danmark, Norge och England — i en eller flera speciallagar reglera den privata försörjningsplikten samt därefter i sinom tid inpassa ifrågavarande speciallagstiftning i den allmänna regleringen af alla hithörande rättsområden.

Enligt hvad vi hafva oss bekant äro förslag till ny lagstiftning i de af oss berörda frågorna under utredning, i det att till Lagberedningen öfverlämnats för utlå-tande 1907 års riksdagsskrivelse och till den af Eders Kungl. Maj:t år 1907 för utarbetande af förslag till ny fattigvårdsdag till satta kommittén riksdagsskrivelserna af 1899 och 1901, och få vi på grund häraf i underdånighet hemställa

att Eders Kungl. Maj:t måtte uppdraga åt Lagberedningen och nämnda kommitté att afgifva särskilda förslag dels till lagstiftning, som på ett effektivt sätt tillgodoser utom äktenskapet födda barns och deras mödrars rättsliga ställning, dels ock till lagstiftning angående mera effektiva bestämmelser mot gifta familjeförsörjare, som försumma sin försörjningsplikt.

Från världens rösträttsfält.

I ett land klaga kvinnorna däröfver, att till och med deras vänner bland tidningarna i sina redogörelser för det förflutna årets händelser helt och hållet uraklåta att nämna dem och deras sträfvan. "Denna tystnad har något ödesdigert och tryckande", säga de, "det är som att vara död bland levande; det är som att vandra bland människor utan att blifva sedd af dem; det är som att tala med ord, som förklinga ohörda".

I ett annat föreslår verkligen en tidning, ehuru visserligen icke en af de främsta i landet, att högern skall gå till årets val med parollen "mot kvinnans politiska rösträtt", viss att högern då — som tidningen tror — bland sina led skall få inregistrera många annars liberala valmän.

Det ena som det andra fallet bär bud om samma fullkomligt obegripliga animositet mot kvinnornas alltmera framträdande kraf på medborgerliga rättigheter. Men — må fiendligheten vara större eller mindre, må den yttra sig i politisk tystnad eller politiskt tal, må motståndet vara af taktisk, opportunistisk, partipolitisk eller maskulin art, — saken går i alla fall framåt med evolutionens oemotståndliga kraft.

Och bäst af allt torde den faktiska, kronologiska förteckningen på de segrar rösträttsrörelsen vunnit från år 1838 bidraga till att oomtvistligt fastslå detta förhållande.

1838 gaf Kentucky rösträtt i skolfrågor åt änkor med barn i skolåldern. 1850 gaf Ontario samma rätt åt såväl gifta som ogifta kvinnor, och 1861 följdes exempel af Kansas. Kommunal rösträtt meddelades åt kvinnorna i Finland 1863 och i Nya Syd-Wales 1867. År 1869 gaf England kommunal rösträtt åt ogifta kvinnor och änkor, Victoria åt såväl ogifta som gifta kvinnor och Wyoming full medborgerlig rösträtt åt alla kvinnor.

1871 gaf Väst-Australien kommunal rösträtt åt kvinnor. Rösträtt i skolfrågor meddelades 1875 af Michigan och Minnesota, 1876 af Colorado, 1877 af Nya Zeeland, 1878 af New Hampshire och Oregon, 1879 af Massachusetts, 1880 af New-York och Vermont. 1880 meddelade Syd-Australien kommunal rösträtt åt kvinnor.

1881 utsträcktes den kommunala rösträtten i Skottland till ogifta kvinnor och änkor, och kvinnorna erhöles valrätt till det själfständiga parlamentet på ön Man. Rösträtt i skolfrågor gafs åt kvinnor i Nebraska 1883. Kommunal rösträtt meddelades af Ontario och Tasmanien 1884 och af Nya Zeeland och Nya Brunswick 1886.

1887 meddelades kommunal rösträtt åt kvinnor i Kansas, Nova Scotia och Manitoba och rösträtt i skolfrågor i Norra och Södra Dakota, Montana, Arizona och New Jersey. Samma år gaf Montana skattebetalande kvinnor rättighet att rösta i alla de frågor som hänskötes till skattebetalare.

1888 gaf England kvinnorna valrätt till grefskapsråden, och British Columbia och Nordvästra Territoriet gaf dem kommunal rösträtt. 1889 gafs valrätt till grefskapsråden åt Skottlands kvinnor och kommunal rösträtt åt ogifta kvinnor och änkor i provinsen Quebec. 1891 medelades rösträtt i skolfrågor i Illinois.

1893 meddelades rösträtt i skolfrågor i Connecticut och *politisk rösträtt* i Colorado och på Nya Zeeland.

1894 meddelades rösträtt i skolfrågor i Ohio, i *vissa finansärenden*, i Iowa valrätt till socken- och distriktsnämnder i England åt såväl gifta som ogifta kvinnor. 1895 gafs *politisk rösträtt* åt gifta och ogifta kvinnor i Syd-Australien och 1896 likaledes *politisk rösträtt* åt kvinnor i Utah och Idaho.

1898 fingo kvinnorna i Irland rätt att rösta utom på medlemmar af parlamentet, Minnesota gaf kvinnorna valrätt till bibliotekens styrelser, och Delaware rösträtt i skolfrågor åt skattebetalande kvinnor. Frankrike meddelade handelsidkande kvinnor rätt att deltaga i valen af handelsdomstolarnas tjänstemän och Louisiana skattebetalande kvinnor rätt att rösta i alla frågor, som hänskjutas till skattebetalare. 1900 gaf Wisconsin rösträtt i skolfrågor åt alla kvinnor och Väst-Australien *politisk rösträtt* åt gifta och ogifta kvinnor. 1901 gaf New-York åt skattebetalande kvinnor i alla statens städer och byar rätt att rösta i frågor som rörde kommunalskatterna. Norge gaf dem kommunal rösträtt, och lagstiftande kåren i Kansas afslog nästan enhälligt och under ett "samstämmigt löje" en motion om att afskaffa kvinnornas kommunala rösträtt.

1902 gafs *politisk rösträtt* åt kvinnorna i Nya Syd-Wales och *valrätt och valbarhet* åt alla Australiens kvinnor till det Australiska Statsförbundets parlament, hvarjämte storhertigdömet Hessen meddelade valrätt och valbarhet för kvinnor till landets handelskammare.

1903 gaf Tasmanien *politisk rösträtt* åt kvinnor,

och rättighet att rösta i vissa finansärenden meddelades åt kvinnorna i Kansas.

1905 gaf Queensland *politisk rösträtt* åt kvinnor, och 1906 erhöles Finlands kvinnor *full politisk rösträtt och valbarhet*.

1907 gaf Norge *politisk rösträtt* åt de 300,000 kvinnor, som redan hade kommunal rösträtt, Danmark gaf kvinnorna valrätt och valbarhet till fattigvårdsstyrelserna, och med endast 15 nej af Underhusets 670 medlemmar gjorde England kvinnorna valbara till mayors, aldermen och medlemmar af stads- och grefskapsråden.

1908 gaf Victoria *politisk rösträtt* åt kvinnorna.

1909 gaf Belgien åt kvinnorna valrätt och valbarhet till Conseil edes Prudhommes, skattebetalande ogifta kvinnor och änkor erhöles kommunal rösträtt i provinsen Vorarlberg i Österrike och i Ginter Park, U. S. A., där dock äfven de skattebetalande gifta kvinnorna erhöles rösträtt.

1910 slutligen gaf Washington *politisk rösträtt* åt alla kvinnor; New Mexiko gaf dem rösträtt i skolfrågor; Norge gjorde kvinnornas kommunala rösträtt allmän; Bosnien gaf *politisk rösträtt* åt kvinnor som äga fast egendom af ett gifvet värde; landtdagen i provinsen Krain i Österrike gaf rösträtt åt kvinnorna i provinsens hufvudstad Laibach; New-York gaf kvinnorna i alla städer, köpingar och tredje klassens bysamhällen rättighet att rösta i vissa finansfrågor; Gaekwaren i Baroda i Indien gaf kvinnor i sitt furstendöme rätt att rösta vid kommunala val, och konungariket Würtemberg har gifvit åkerbruksidkande kvinnor rösträtt och valbarhet till Landt-hushållningsnämnden.

Det är, som vi se, en lång och rätt omfattande lista på medgifvanden af medborgarrättigheter åt kvinnorna ehuru visserligen långt ifrån fullständig. Det är dock ganska tillfredsställande att konstatera hur Kentuckys första trefvande försök att ge rättigheter i skolfrågor åt änkor med barn i skolåldern så småningom följdes, först med 10 års mellanrum, men sedan något oftare och djärfvare, till dess det sist gångna året 1910 ensamt medförde *åtta* landvinningar mot äfvenledes åtta under de *trettio* första åren af kampanjen. Och äfven om man tillåter sig att småle åt konungariket Würtembergs lika välviliga som försiktiga åtgärd i den stora rösträttsfrågan att bevilja rättigheter på landbrukets område åt sina många landarbeterskor, så är det ett belåtet smålöje öfver att ännu ett land verkligen kommit att tänka på att äfven kvinnorna kunde behöfva rättigheter att välja och väljas bland dem, som skola bevaka deras intressen.

Ellen Wester.

Rättelse. Vi fästa härmed uppmärksamheten på ett tryckfel, som insmugit sig i sista numrets citat af Mary Wollstonecraft. Där läses: Mossbelupna meningar antaga den vanskliga gestalten af fördomar, när etc.; skall vara: Mossbelupna meningar antaga den *vanskapliga* gestalten af fördomar, när etc.

GAHNS

Normal-, Skrif- och Kopie-Bläck, af Kungl. Kontroll- och Justeringsstyrelsen godkändt som Svenskt Normal-Bläck, tillverkad af Henrik Gahns Aseptin-Amykos-Aktiebolag Upsala. Flyter lätt, kopierar utmärkt, bildar ej bottensats, är mycket hållbart och angriper ej pennan.

Föreningen "Svenska Konstnärinnor".

Det är nu snart ett år sedan, som jag en förmiddag kom upp till en af våra mer kända konstnärinnor, där jag fann henne tillsammans med fyra, fem kvinnliga kamerater allvarligt fördjupad i något viktigt ärende, som tydligen inte var för oinvigdas öron.

Mot tysthetslöfte blef jag emellertid snart invigd, och fick ytterligare lofva, att — när tiden blef mogen — låta pennan löpa i "sakens" intresse — löften, som jag i närvarande stund med full befogenhet kan anse mig ha respekterat. Det var nämligen ett af de första sammanträdena angående bildandet af föreningen "Svenska konstnärinnor", som jag den gången händelsevis kom att öfvervara, om också endast i egenskap af — obehörig. Och nu — efter inte fullt ett år — står den då nyfödda föreningen på så säkra fötter och full af lifskraft, att den redan i vår kan inbjuda till sin första utställning, en utställning, som lofvar att bli af stort intresse, inte minst emedan den blir retrospektiv.

Det är nog äfven ett lefvande intresse och mycken energi, som utvecklats under denna tid. Lite hvar har ju känt, att tiden kräfver sammanslutning om man skall komma fram, och att detta gäller utöfvarinnorna af bildande konst i lika hög grad som kvinnor med andra yrken. Och när nu våra konstnärinnor framträda som förening, är det först och främst i syfte att främja medlemmarnas konstnärliga och ekonomiska intressen och att genom anordnandet af konstutställningar både här hemma och utomlands åstadkomma större kännedom om deras arbeten och äfven en lifligare omsättning för dem.

I utlandet ha ju flera sådana föreningar kommit till stånd och visat sig vara af största betydelse: i Paris "Union des Femmes peintres et sculpteurs", i Prag "Künstlerinnensektion des Dürerbundes in Oesterrich". Likaså i England och Tyskland existera dylika sammanslutningar, hvilka äro till medlemmarnas stora gagn. Det är också "Svenska konstnärinnors" afsikt att sätta sig i förbindelse med dessa föreningar för vinnande af vissa fördelar äfven i utlandet.

Att denna förening, som konstituerades så sent som i mars 1910, redan kan räkna öfver 80 aktiva medlemmar och ungefär lika många passiva visat sig som sagdt att intresset är varmt och att konstnärinnorna känna nödvändigheten af solidaritet. — Men den lifliga anslutningen tyder äfven på att konstintresset i vårt land, hvilket hittills knappast kan sägas ha varit vidare effektivt, likaledes måtte ha nåtts af en lifvande värmebölja, och att det sålunda är i en synnerligen gynnsam stund, som den nya föreningen skådat dagen. Inte minst — kanske — emedan kvinnorna numera genom större erfarenhet och mognad lättare böra kunna undgå de blindskär och ömtåliga punkter, som inte kunna uteslutas där skilda smakriktningar, skolor och — temperament skola enas till en enda samstämmig korporation, hvarest sakens framgång är helt beroende på att alla småaktiga personintressen få vika — med ett ord att all traditionell "fruntimmersaktighet" och allt kottoriväsen hålles fjärran från denna förening af "begåfvade kvinnor".

Som styrelsens ordförande fungerar djurmålarinnan fröken Ida v. Schulzenheim och som vice ordförande landskapsmålarinnan fröken Charlotte Wahlström. Öfriga styrelsemedlemmar äro målarinnorna fru Mina Carlsson, fröken Tyra Kleen, miniatyrmålarinnan fröken Fanny Hjelm, skulptrisen fröken Gerda Sprinchorn och målarinnan fru Gisela Henckel-Trapp. Och gå vi igenom förteckningen på medlemmar och utställarinnor finna vi — bland namn som här hemma äga god klang, äfven konstnärinnor, som vi kanske äro mindre intima med men hvilka i utlandet blifvit erkända och uppskattade, t. ex. Emma Chadwick-Löfstedt, Clara Montalba, Julia Beck, Ida Matton, Caroline Benedicks-Bruce, Agnes Frumerie m. fl.

Synnerligen klok och på allt sätt tilltalande är föreningens åtgärd att göra sin första utställning, som öppnas nu i mars månad på Stockholms Konstakademi, till retrospektiv. Härigenom komma vi också i tillfälle att taga en intressant historisk överblick af hvad den kvinnliga konsten i vårt land kunnat frambringa sedan sekler tillbaka, och från muséer, slott och äfven från mer fördolda platser komma här arbeten att samlas, bärande namn sådana som Ulrika Pasch, Anna Maria Watrang f. Ehrenstrahl, grefvinna Lewenhaupt f. Königsmarck (Aurora Königsmarcks syster), Amalia Lindegren, Sofi Adlersparre, Maria Röhl, Signe Sohlman, Virginia Larsson, Lea Ahlborn, Eva Bonnier, m. fl.

Som ansökningstiden för deltagande i utställningen inte utlöper förrän 10 februari, låter det sig däremot ännu inte göra att ange hvilka af våra inom- och utomlands verkande konstnärinnor, som komma att bli representerade. Men så mycket kan man redan märka, att utställningslokalen kunde ha varit mer än dubbelt så stor och den hade ändå upptagits till sista plats. Ty det har arbetats tråget och troget under många år på våra konstnärinnors ateljéer. Och här mötas de nu alla af olika åldrar, färger och mognad för att demonstrera sin konst och sin anslutning till samhörighetens idé. Utställningsaffischen utföres af Ottilia Adelborg.

I samband med utställningen kommer äfven ett lotteri att anordnas, där ett 30-tal vinster, hvilka inköpas af föreningens medlemmar, skola utlottas. Lotterna, som äro 3,000, försäljas under hand till endast 1 kr. pr styck. För öfrigt är det föreningens önskan och sträfvan att söka göra denna sin debututställning riktigt lyckad och vacker, och med den gärd åt det estetiskt sköna, som — äfven i de yttre arrangemangen — bör tagas hänsyn till och som hörer samman med en vernissage. Festprägel, stämning, blommor, smak. . .

Däremot är det att hoppas, att svenska konstnärinnornas utställning inte blir så missuppfattad, som en skribent i en af våra dagliga tidningar nyligen siat om, så att den af publiken göres till en mondän toilettutställning. Eller kanske detta endast är en speciellt maskulin uppfattning. Huru som helst — när vår kvinnliga konst nu framträder som någonting för sig själf, bör det ske utan något klassmärke. Ty konsten i sig själf är välboren.

M. R.—M.

Modern religiös litteratur.

Det moderna religionsproblemet inom katolicism och protestantism. Af Nathan Söderblom. Hugo Gebers förlag, Stockholm, 1910.

Den s. k. katolska modernismen, katolicismens motsvarighet till protestantismens "moderna teologi", har de sista åren varit föremål för större uppmärksamhet än någonsin förr inom vårt land. Den har dryftats på föredrag i Religionsvetenskapliga sällskapet, prof. Holmqvist i Lund har behandlat den utländska litteraturen därom, och i Uppsala har prof. Söderblom hållit föreläsningar däröfver, föreläsningar, dem han nu utarbetat till en större bok. Han har härigenom gjort den af utlandets kulturföreteelser intresserade allmänheten en desto större tjänst, som denna allmänhet redan fått till lufs massor af mer eller mindre ofullständiga tidningsnotiser i frågan. Vi svenska protestanter pläga just inte utmärka oss genom något öfverväldigande intresse för den katolska världens företeelser, men till den nuvarande påfvens något tvifvelaktiga ära kommer det också att höra, att han dragit våra blickar öfver till katolicismen. Uppmärksamheten blir knappast från vår sida sedt smickrande. Den berömda Borromäus-encyklikan, en slags bannbulla mot modernismen, har uppkallat både de tyska myndigheterna och den tyska nyprotestantismens ledare, professor Harnack, till skarpa protester mot däri förekommande angrepp på reformationen, och protesterna ha aftryckts i vår tidningspress och föranledt häpnadsväckande frågor från allmänheten, om verkligen de påfliga anspråken och den katolska världsskådningen låtit både reformationen och upplysningstiden gå öfver sig utan att ha lärt det ringaste. För den, som läst professor Holmqvists på ort och ställe gjorda iakttagelser, upptecknade i en artikel om den påfliga kurian i tidskriften "Kristendomen och vår tid", är det fullkomligt klart, att Pius X, den obildade, fromme landtprästen med en fanatism af ungefär samma kynne som hos våra "bibeltrogna vänner" inom Fosterlandsstiftelsen, i själfva verket, om han hade makt som han har vilja, alltför gärna skulle återupplifva hela 1500-talets reaktion med jesuitvälde och inkvisitionsprocesser i hämlarna. Leo XIII må väl innerst ha kunnat tänka på samma sätt — därom är det kanske förmätet att yttra sig — men han var alltför smidig diplomat att offentligen uttala sådana åsikter. Men i hans efterträdare tycks ödet ha velat, att den gamla, oböjliga ultramontana katolicismen skall löpa linan ut: det är väl knappast tänkbart, att dess kraft att bekämpa tidsandan skall kunna räcka under ännu en påfve, så som den nu som bäst sliter ut sig på rättegångar och bannlysningar mot sina bästa krafter. Och ofelbarhetsdogmen, så absurd och reaktionär den kan låta för protestantiska öron, innebär dock i sig själf ett korrektiv mot det absoluta stillaständet. Den ofelbara påfven är, som man icke sällan har anmärkt, en mindre oföränderlig auktoritet än den ofelbara bibeln, eftersom den förre växlar med de olika personligheterna. Låt oss för katolicismens egen skull, eller rättare sagt för religionens i dess högsta och bästa former liksom för den därmed oskilj-

aktigt förbundna kulturen, hoppas, att icke den för tillfället härskande reaktionära stämningen skall få utrota den sällsynt sympatiska rörelse, som söker uppbygga en renad katolicism på grundvalen af modern vetenskap och sociala sträfvan. Vi kunna önska detta af rent kulturintresse, alldeles ofasadt att äfven "modernisterna" i sin för oss rent ofattbara pietet för "kyrkan" alls inte vilja erkänna sig som protestanter utan fastmera i obegriplig själförnekelse nästan undantagslöst böja sig för katolska kyrkans yttre auktoritet och, äfven om det sker utan inre öfvertygelse, dock af lydriad återkalla sina "irrläror", hellre än de låta drabba sig af det för en katolik fasansfulla, som bannlysningen innebär. Jag sade "nästan" undantagslöst, ty världen har dock sett några modiga modernister, som inte låtit omvända sig från sina villfarelser, bl. a. den numera aflidne engelske f. d. jesuiten George Tyrrell och den franske abbéen Loisy, numera innehafvare af en "profan" lärostol i religionshistoria i Paris.

Om dessa och många andra intressanta företeelser handlar nu professor Söderbloms bok, hvartill den stora allmänheten skulle kunna få den lämpligaste introduktion genom att läsa Fogazzaros berömda roman "Ett helgon", nyligen öfversatt till svenska af Amalia Fahlstedt. Man bör nämligen knappast komma alideles oförberedd till studiet af "Religionsproblemet". Den värld, som där öppnar sig för oss, måste äfven för de flesta af våra religiöst intresserade, därest de inte på förhand ha någon inblick i katolsk kristendom, komma att te sig som en nyupptäckt urskog, där vandraren blir andlöst uttröttad af alla de nervspännande nya detaljerna och slutligen inte orkar se något af alla rikedomar omkring sig. Svårigheterna skulle betydligt ha kunnat underlättas genom en omarbetning, hvars behöflighet förf. kanske just till följd af sin kolossala lärdom och sin sällsynta personkännedom på området har svårt att inse. Det finns saker, som en utanförstående bäst ser, och just därför att jag inte är fackman på religionshistoria, kan jag i min formella kritik desto bättre tala å den olärda allmänhetens vägnar. Först och främst: hvilket oerhördt slöseri med fakta och stoff att inte göra två, att icke säga tre, fyra böcker af denna enda! Om förf. verkligen vill bli läst af andra än af dem, som nu fylla hans talrikt besökta lärosal i Uppsala, så borde han sannerligen ha utarbetat hvarje kapitel till dubbla omfånget och skrivit ned alla de premisser han nu öfverhoppat i tanke att de voro onödiga för "bildad" publik, ty på detta område är snart sagdt all publik "obildad", åtminstone om jag får döma efter mig själf. Vidare kunde bokens läsning ha underlättats i hög grad genom ett mera sorgfälligt skiljande mellan referat och reflexioner; som det nu är, vet man ofta inte riktigt hvad som är författarens egen eller de af honom behandlade skriftställarnas mening (särskildt i de eljest så intressanta kapitlen om Tyrrell och von Hügel.)

Jag önskade två böcker i stället för en. Ja, ty den modernistiska delen, som till omfånget är den vida öf-

vervägande, är i själfva verket till innehållet någonting helt annat än den, som bär till öfverskrift "Religionens genombrott" och som väl egentligen kan sägas vara det protestantiska partiet af boken. Det är ett oerhördt kunskapsstoff inom ett för de allra flesta läsare alldeles nytt område, som i första delen utbreder sig för oss, och den som "kan" professor Söderbloms bok, vet verkligen en hel del mer om den moderna katolicismens inre lif, än om han i årtal besökt de romanska ländernas katolska kyrkor. Att han behandlar stoffet både med vetenskapsmannens kritik och med den religiöst öfvertygades pietet, är endast hvad man kan vänta sig af den allsidigaste intelligensen och den mångsidigaste polyhistorn bland våra moderna teologer. Den som likt professor Söderblom behärskar snart sagdt alla kulturspråk och långa tider vistats i gamla och nya världens kulturcentra bland crème de la crème af religiöst bildade protestanter och katoliker, kan icke behandla någon religiös företeelse "vom Oben herab."

Författaren själf hittar man dock mera i den senare än i den förra delen af boken. Där träder han tillbaka för ämnet, här däremot stiftar man bekantskap med hans egen lifsåskådning, och här, där han icke längre hindras af den historiska eller refererande framställningen, har han stundom, slösare som han är, också råd att vara vältalare, skald, profet. Det är med full öfverläggning jag nedskriver detta crescendo; minnet af den högtidsstund, då jag först gjorde bekantskap med kapitlet "Tillvaron som lif", försvinner icke med förnyad genomläsning, och det intensivt själfupplefda i vissa där nedkastade psykologiska erfarenheter möter oupphörligt motsvarande erfarenheter hos läsaren. Det starka intryck skiner öfverallt igenom, som förf. tagit af den nyaste af alla världsåskådningar, den underbara, anglo-franska, af James och Bergson introducerade filosofi, som i likhet med kärt barn har många namn: pragmatism, aktivism, humanism, lifsfilosofi. Hos våra svenska fackfilosofier har den nog inte hunnit långt öfver det stadium, då den behandlas med förnäm nedlåtenhet, men på en fattig lekmanaskeptiker, som aldrig kunnat tro på någon realitet hos begrepp och abstraktioner, verkar den med sitt naturvetenskapliga och psykologiska sinne för lifvets mångfald, helt enkelt som en uppenbarelse, där djupaste skepsis och innerligaste tro för första gången fullt kunnat sluta förbund. Med vaken kritik har Nathan Söderblom upptagit det för religionen värdefulla af denna filosofi, som, hur än utgången kommer att te sig, inte kan lämna samtidens lifsåskådning fullt sådan som den en gång funnit den.

En så i god mening modern och aktuell bok som denna är för vår svenska litteratur epokgörande, och jag önskar den många upplagor, i vederbörligen sönderstyckad form, både på vårt och främmande språk.

Lydia Wahlström.

Sprid Dagny!

Joh. Lundström & C:o A.-B.

RIKS-	Kungl. Hofleverantör	ALLM.
4 27	PRIMA ANTHRACIT	22 88
22 20	HUSHÅLLSKOL - COKES - BRIKETTER	60 19
20 12		61 98
74 47	SKEPPSBRON 18.	30 60

Riksdagsmotioner.

Bland massan af inlämnade motioner vid begynnelsen af riksdagsperioden märka vi en del, hvilka särskildt beröra kvinnornas ställning och förhållanden och hvilka vi här i korthet återgifva för att längre fram utförligare återkomma till desamma.

Motion har väckts af hr Kronlund angående åtgärder till förbättrande af ogifta mödrars ställning. Motionären hemställer, att riksdagen i skrifvelse till k. m:t måtte anhålla om utredning i ofvan angifna syfte.

I samma riktning gå två motioner af hr Rydén. I den ena föreslår han en ändring i 14 kap. 22 par. strafflagen i syfte att mord å barn må betraktas som "barnamord", äfven om barnet icke är nyfödt. Vidare framhåller motionären, att samhället bör bereda rättshjälp åt medellösa ogifta mödrar.

Hr Lindhagen har ånyo väckt motion om att lagen angående förbud mot kvinnans användande till arbete nattetid i vissa industriella företag ej skall äga tillämpning på typografyrket.

Vidare har han begärt undersökning rörande restaurang- och kafépersonals arbetstid och arbetslokaler samt undersökning om begränsning af arbetstiden på kvällarna för personal å badinrättningar, rakstugor samt herr- och damfrisérsalonger.

Hr Sandström framhåller behovet af förtydligande i lagen af gift kvinnas valbarhet till ledamot eller suppleant i folkskolestyrelse.

Som bekant beslöts på L. K. P. R:s sista Centralstyrelsemöte att hos hr Sandström göra framställning om att han ville i riksdagen motionera i detta syfte.

Hr Engström motionerar om ett anslag af 27,400 kr. till ålderdomsunderstöd åt vissa lärare och lärarinnor vid småskolor och mindre folkskolor.

Samtliga motioner äro inlämnade i Andra kammaren. Till sist må nämnas den män och kvinnor gemensamt rörande motionen af hr Branting angående allmän och lika kommunal rösträtt för såväl män som kvinnor.

Ett ord i "kvinnornas titelfråga."

Vi lämna härmed plats för ett uttalande, hvilket vi dock i dess helhet ej kunna ställa oss solidariska med. Själva utgångspunkten, att det vore beklagligt att en "rösträttskvinna" kommit med uppslaget i den s. k. "kvinnornas titelfråga", finna vi ej lämplig. Det är dock icke såsom rösträttskvinna det gjorts; om allmänheten kombinerar med rösträttsrörelsen hvad enskilda rösträttsmedlemmar företaga sig, så är detta en brist på urskillning, som man får beklaga — allmänheten för. Dessutom kunna vi ej finna saken så "betydelslös" och "opraktisk". För vår del hyllande oss till den af "Elpis" i Dagny redan uttalade uppfattningen, ha vi emellertid velat låta fröken W. framhålla sina synpunkter men afböja all vidare diskussion af saken.

Det är beklagligt, att en rösträttskvinna väckt det nu så ryktbart vordna förslaget om ordet "minfru" som gemensam titel för alla kvinnor. Beklagligt för vår rösträttsaks skull, ty hvad en rösträttskvinna gör och säger, det skrives af stora allmänheten på allas konto, ja, snart sagdt på alla kvinnors konto, och härvid få både

MÄLARBADET

11 Handverkaregatan 11.

BAD-TVÄTT- och STRYKINRÄTTNING

1:a klass i alla afseenden.

OBS! Simundervisning f. damer och herrar

R. T. 38 14 - 38 15

A. T. 93 43 - 93 44.

rösträttssaken och dess förkämpar lida för fru Stéenhoffs löjliga förslag. Om saken syns fru Stéenhoff och hennes liktänkande stor och viktig, så finns det ett mycket, mycket stort flertal kvinnor, hvars talan undertecknad här anser som sin plikt att föra, hvilka anse frågan om en gemensam titel icke blott oväsentlig och betydelslös för kvinnosakens framgång, utan äfven opraktisk och ur språklig synpunkt sedt onaturlig. För så vidt förslaget aiser att förbättra de ogifta mödrarnas ställning, så är det opraktiskt och olämpligt, ity att det icke kommer att medföra åsyftad verkan, den nämligen att åt de ogifta mödrarna skaffa allmänhetens aktning. Man aktar inte en person högre, om han eller hon byter om titel. Det stackars barn, som nu pinas af frågan: "Är din mamma fröken?", slipper inte ifrån skammen genom en dylik titelreform. Frågan kommer blott i förändrad form: "Hvem är din pappa? Har du ingen pappa?" Om alla kvinnor bure samma titel, så ville världen ändock veta, hvilka som vore gifta eller ogifta. Efter en presentation i ett samkväm, finge man än större besvär att ta reda på de nyintroducerade damerna, ty i hvilket samhälle vill man ej ha full klarhet i sin nästas ställning! Medgifves att det vore nog så bekvämt att i samtal med främlingar, exempelvis på resor, kunna tilltala alla kvinnor med samma titel, särskildt för oss svenskar, som sakna ett gemensamt tilltalspronomen, men . . . ett språk låter sig icke så befallas. Att reformera stafningen, ja, våldföra sig på densamma, det kan man göra, att reformera språket själf till överensstämmelse med några individers sociala åsikter, det låter sig icke göra. Språket är ett lefvande väsen, som följer sina egna lagar och sina egna vägar. Med underbar smidighet följer språket människornas utveckling. När ett nytt ord behöfs, så växer det fram och smyger sig in i språket, och innan man hunnit göra klart för sig hur det gick till, så har det vunnit burskap. Men aldrig skall det lyckas en person eller en grupp af personer att stic k i stäf mot rådande språkbruk arbeta in ett konstgjordt uttryck. Vi minnas kanske hur det gick med ni-reformen, och ändå är ni-ordet intet konstgjordt ord. Nej, låt oss arbeta på verkliga, icke skenbara reformer, det, som är värdt att arbetas för, och låt oss lämna språket i fred att följa sin egen lugna, sunda utveckling!

Jenny Wallerstedt.

För hemmet.

Märkbok af Augusta Abrahamson.

Det är en glädje att för kvinnovärden kunna påpeka en så stilfull märkbok som den ofvannämnda. Inte endast i den meningen stilfull, att det är en bok full med stilar, utan det är de vackraste, stiligaste och modernaste stilar, som fylla boken.

Dessutom finnas hela sidor med andra nyttiga och vackra ting, som man ofta önskar sig ett mönster till men sällan har till hands just då de behövas, nämligen alla slags adliga kronor, märken för gossblusar, för handdukar och servetter till olika ändamål i hushållet, flera slag af siffror samt en rikedom af mans- och kvinnonamn. Och allt är sådant som verkligen kan sys. Det inträffar nämligen inte allt för sällan att utgifvaren af en märkbok är skicklig i att rita men inte själf kan sy, och så bli bokstäfver och ornament komponerade, som nog ta sig bra ut på papperet — men därmed slut.

Fröken Abrahamson kan emellertid både rita och sy. Som mångårig brodös för Nordiska Kompaniet har hon förvärfvat sig en särdeles stor rutin och skicklighet i båg-

ge delarna. Och att hennes märkbok fyller ett behof framgår bäst däraf, att första upplagan om 2000 ex. slutsåldes på mindre än 9 mån. Denna andra upplaga är betydligt tillökad, hvarför priset — 1.50 — får anses ganska moderat. Den färgglada utstyrelsen på titelbladet är också mycket tilltalande med den röda stugan i björkdungen och den hvita byken svajande för sommarvinden.

M. H.

Notiser.

Fredrika-Bremer-Förbundets studiestipendium för lära-
innor, det s. k. Whitlockska stipendiet, har för år 1911
tilldelats fröken C. Fahlstedt.

**Nationalföreningens mot tuberkulos kurs för dispensärskö-
terskor** i Stockholm är nu utsatt att taga sin början med inled-
ningsföredrag af doktor *A. Josefson* å Nationalföreningens lokal,
Mästersamuelsgatan 17, söndagen den 26 februari kl. 2 e. m.
Kursen kommer sedan att fortgå till och med den 8 april,
hvarefter elevernas slutliga utbildning förläggas till anstalten
Hälsan i Neder-Luleå socken och dispensärerna i Linköping
och Visby.

Till elever i kursen hafva antagits sjuksköterskorna *Hanna
Carlsson*, Norrköping, *Hedvig Kahn*, Stockholm, *Gerda
Kellgren*, Källängen, *Tilly Lagergren*, Mörsil, *Holga Schil-
ling*, Stockholm och *Greta Tigerström*, Gräsberg. *Några
stipendier för deltagande i kursen finnas ännu lediga, och
mottagas ansökningar härom af Nationalföreningen.*

Föreningsmeddelanden.

Stockholms F. K. P. R. sammanträder i K. F. U. K:s
lokal, Brunnsgatan 3, onsdagen den 8 februari kl. 8 e. m.
De ärenden, som därvid förekomma, äro: 1. Redogörelse
för centralstyrelsemötet och diskussion öfver därmed sam-
manhängande spörsmål; 2. De kommunala valen. Som
vanligt vid F. K. P. R:s möten kunna nya medlemmar
anmäla sig.

Fredrika Bremer-Förbundskretsen Lund med omnejd
hade lördagen den 21 dennes anordnat möte å "Wiesel-
grens minne" i Lund, hvartill allmänheten inbjudits. Fil-
dr Alexandra Skoglund, sekreterare i Fredrika-Bremer-
Förbundets kommitté för lagfrågor, höll föredrag om "Den
gifta kvinnans rättsliga ställning i forntiden och nutiden".

Mötet antog en resolution, hvori uttalades den för-
hoppning att den pågående revisionen af äktenskapslag-
stiftningen måtte medföra målsmanskapets upphäfvande
och den gifta kvinnans likställighet med mannen såväl
inom hemmet och gentemot barnen som i förmögenhets-
rättsligt afseende.

Föreläsningståren inom L. K. P. R. En längre före-
läsningsturné har under januari företagits i Norrland af
fru Ella Billing, hvarvid 15 olika platser besökts, näm-
ligen Thorsåker, Storvik, Hofors, Norrsundet, Ockelbo,
Ljusdal, Östersund, Örnköldsvik, Helgun, Solle-
teå, Kramfors, Frånö, Hernösand, Bräcke och Grängesberg,
Ämne för föredragen ha varit: "Kvinnan och medbor-
garrätten" och "Kvinnan och samhällsfrågorna". Talfri-
ka åhörare samt ett 90-tal nyvunna medlemmar vittna om
resans goda resultat och det intresse för rösträttsrörel-
sen som fru Billing förstått att väcka till lif på de skil-
da orterna.

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4: 50 för $\frac{1}{4}$, 2: 50 för $\frac{1}{2}$, och 1: 25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) **Antingen:** Genom insändandet af prenumerationsavgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst* 5) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) **Eller:** Man prenumererar å närmaste postkontor (*ej* annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I Stockholms tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

Folkskolans Barntidning

utgifven och redigerad af STINA QUINT utkommer 1911 i sin tjugonde årgång.

Ett rikt illustrerad nummer hvarje vecka, 36 veckor under året.

Bästa och lämpligaste läsning för barn af alla samhällsklasser.

Prenumerera å närmaste postkontor. Pris för helt år Kronor 1: 65, halft år 90 öre.

**GYNNA DAGNYS
ANNONSÖRER!**

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halftva priset eller 7½ öre pr mm.)

Ung flicka

önskar plats som guvernant att läsa med mindre barn. Undervisningsvan. Svar till "Musikalisk", Töreboda p. r.

20-årig anspråkslös, barnkär flicka,

som genomgått Kindergarten, önskar plats i godt hem att sysselsätta barn samt hjälpa till med förefallande göromål. Svar till "Godt hem", Box 34, Mjölby.

Skolköks- och Slöjdlärlarinna

med goda betyg söker plats. Svar till "Skolkökslärlarinna" Svenska Dagbladets annonskontor, f. v. b. Stockholm.

Barnsköterska,

äldre och pliktrogen söker plats i godt hem, helst uppåt landet. Svar ombedes snarast till "E. L. 1911", Arlöf, Skåne.

Lärlarinna

enkel, barnkär, gladlynt söker plats, undervisningsvan i skolämnen, språk, musik. Goda betyg. Svar "Framsteg", Sv. Tel.-Byrån Sthlm.

Ung,

musikalisk flicka med betyg från Statens Normalskolas 8:e klass önskar plats i ett godt hem att läsa med mindre barn. Svar till "Fridhem", Falun.

Undervisningsvan

flicka önskar plats att läsa och spela med barn. Svar till "O. L.", Mjölby.

Ung flicka

med 8-klassig skolunderbyggnad önskar för vinnande af praktik i och för inträde i lärarinnekurs i Fackskolan i Uppsala plats att vara behjälplig med hushållsgöromål. Betyg fr. genomgången husmoderskurs kunna företes. Svar till "Ajax", Uppsala p. r.

Kvinnlig gymnastikdirektör

önskar plats nu genast. Svar till Post Box. 12, Örebro.

En 29-årig flicka,

fullt hemma i allt som hör till ett hems skötande samt sjukvård, önskar plats som husföreståndarinna i bättre hem där husmoder saknas. Svar till "Huslig", Ystad p. r.

Ung, bättre flicka

som genomgått husmoderskola och för öfrigt är kompetent att sköta alla inom ett hem förekommande göromål, önskar plats i familj som hjälp och sällskap eller att förestå ett ungarlshem. Goda rekomm. kunna erhållas. Svar till "Ung flicka 1911", Falköping p. r.

Elevplats

till sinnessjukhem eller annat sjukhem sökes af en ordentlig och arbetsam flicka mot fritt vivre och kostnadsfri utbild. Goda bet. från föregående anställning. Svar till "Pliktrogen", Sv. Telegr.-b., Sthlm.

Två systrar

önska plats som barnsköterska och husjungfru på landegendom, helst i närheten af Stockholm. Har genomgått Barnavärn. Betyg och rek. från förut innehafda platser finnes. Svar med uppgift om lön till "17 och 20 år", Stenkullen.

23-årig flicka

som genomgått 7 klasser i läroverk söker plats i bok- eller finare konsthandel. Svar till "Intentness", Örebro, p. r.

Ung bildad flicka,

som under ett år genomgått slöjd- och hushållsskola, önskar plats som fritt vivre komma till bättre familj som sällskap och hjälp. Fullständig familjär ställning önskas. Svar till Slättrask, Medevi.

25-årig prästdotter,

som under 2 mån. deltagit i sjukvård på lasarett, önskar plats som vårdarinna hos sjuk dam eller herre. Rek. af läkare. Svar med uppg. om löneform. o. fordr. till "Sjukvård 1911", Jönköping p. r.

Bildad 19-årig flicka,

som har ansökan inne till Uppsala Fackskolas lärarinnekurs i landt-hushåll, önskar under en duglig husmors ledning deltaga i ett verkligt landt-hushålls alla sysslor. Har genomgått 8 kl. läroverk och hushållsskola. Svar till "Verklig praktik", Kilsmo p. r.

En 18 års flicka,

som genomgått Kristinehamns Pr. Hushållsskola, önskar plats omkring 1 mars. Svar till "Signe", adr. stationsförest. K. Andersson, Möckhult.

En bildad flicka,

som genomgått husmoderskurs, önskar mot fritt vivre plats i god familj för att deltaga i hushållsgöromål. Svar till "Familjemedlem", Askersund, f. v. b.

Ung, bildad, musikalisk flicka,

som längre tid vistats i tysk pension samt genomgått hushållsskola, önskar plats i fin familj som sällskapsdam. Lön önskvärd. Svar till "Familjemedlem", Sydöstra Sveriges Annonsbyrå, Karlskrona.

**24-årig elementarbildad
FLICKA**

något musikalisk och af god familj söker plats som sällskap och hjälp hos ensam dam, helst i Stockholm eller dess närhet. Svar till "C. 24" Svenska Telegrambyrån, Örebro.
(S. T. A. 262'965)

HUSMÖDRAR. För att vinna rekommendation, önskar en 35-årig kvinna af god familj komma till ett större hem, där husmodern är praktisk och huslig. Sökande är villig att deltaga i alla förekommande göromål. Mot fritt vivre och familjemedlem. Svar emotes tack-samt till "Plikttrogen 1911", Helsingborg p. r.

PLATS önskas såsom husföreståndarinna i bättre änkemans hem, helst där ett par barn finnes; äger flerårig praktik i allt som hör till ett hems skötande, är anspråkslös och ordentlig. Svar till "Barnkär", Söderköping p. r.

BÄTTRE flicka från landet, kun-nig i matlagning, alla husliga sysslor samt handarbeten, önskar plats som husmoders hjälpreda eller att förestå ett hem där jungfru finnes, van vid skrifgöromål. Rek. finnes. Svar till "God hjälp", Sv. Telegrambyrån, Malmö.

LEDIGA PLATSER.

Den förenade

**Öfversköterske- och
Husmodersplatsen**

vid

**Folkare och Garpenbergs nya
Tuberkulohem**

i Skuggbo, ca 3 km. från *Krylbo*, tillträdes den 15 nästkommande augusti. Det härligt belägna sanatoriet, afsedt för 25-28 patienter är i alla afseenden modernt inredt.

Ansökningar med egenhändigt skriven lefnadsbeskrifning, kunskaps-, frejde-, friskbetyg, rekommendationer, fotografi och uppgift om löneanspråk emottagas före 1 nästkommande mars under adress Folkare och Garpenbergs Tuberkulohem, *Avesta*. Endast förstklassiga, i alla afseenden fullt kompetenta sökanden med bestämdt, men vänligt sätt, göra sig besvär.

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

Medelålders elementarbildad sjuksköterska med mångårig praktik söker plats hos sjuk herre eller dam (ej nervsjuk). Fina betyg och referenser. Svar till "Syster", Annonk. Svea, Norrköping.

Sjuksköterskeplats

vid Epidemisjukhuset i Falun är ledig. Närmare upplysningar lämnas af stadsläkaren dr. M. Ardell, Falun.

Barnmorska

erhåller plats inst. 1:sta april inom Abilds socken (Hallands län). Kontant lön 300 kr. jämte förrätn.-ersättning samt fri bostad och vedbrand. Ansökan före 20 febr.

Abild, Årstad d. 18 jan. 1911,
Kommunalnämnden.

**Plats som
föreståndarinna**

vid Kristianstads fattigvårdsinrättning är ledig den 24 inst. april.

De hufvudsakligaste åliggandena för platsens innehafvare äro att öfvervaka och ansvara för matlagningen samt att leda de kvinnliga hjonens arbeten, hvarför fördras dels kunskap i enklare matlagning och dels att kunna bemöta underlydande på ett lugnt, bestämdt och humant sätt. Lön 400 kr. kontant jämte fri kost, bostad, eldbrand och lyse. Platsen tillsättes med 3 månaders ömsesidig uppsägningsskyldighet.

Ansökningar, åtföljda af frejde-betyg, tjänstebetyg och rekommendationer, emottagas å fattigvårds-kontoret till och med den 5 inst. febr.

Kristianstad i jan. 1911.

I godt hem

i närheten af Stockholm önskas en enkel, bättre, barnkär, hushållskun-nig flicka, ej under 25 år, som är villig att tillsammans med husmodern sköta hemmet. Svar till "Familjemedlem", Saltsjö-Nacka p. r.

Bättre anspråkslös flicka,

kunnig i enklare matlagning, villig åtaga sig ett hems skötande, ej gröfre göromål, erhåller genast plats i två personers hushåll (damer). Rek. jämte foto och åldersuppgift sändas till "S. E.", Gnesta p. r.

Slöjdlärlarinnor!

Tillfölje sjukdomsfall är platsen som föreståndarinna för slöjdafdelningen vid Kv. Slöjd- och Hus-hållsskolan i Tollarp (Skåne) ledig att sökas före jan. månads utgång. Kompetens: skicklighet speciellt i väfnad samt förmåga att praktiskt och energiskt leda arbetet vid skolan. Lön 670 kr. pr år, fri bostad m. m.

Tollarp den 9 jan. 1911.

*Styrelsen.***Ung flicka,**

barnkär och van att sköta små barn erhåller genast plats i ung officersfamilj för att biträda vid skötande af ett 9 mån. barn. Svar med uppgift om löneanspråk och ref. m. m. torde sändas adr. "Barn-fröken", Rosersberg p. r.

**I ett
godt hem**

på landet finnes till följd af sjuk-dom plats för en bättre, anspråks-lös och barnkär flicka, ej från stad, 25 å 30 år, som tillsammans med husmodern vill sköta alla i ett hem förekommande göromål; jungfru finnes ej. Familjen består af 3 personer, däraf ett barn. Anses som medlem af familjen. Lön 15 kr. i månaden. Svar med foto. till "Godt Hem", Skurup p. r.

I tjänstemannahem

i Uppsala, 2 pers. hushåll, herre och fru, får bildad, enkel hushålls-van flicka plats som medlem af familjen, att tillsammans med hus-modern sköta hushållet. Hjälp till tvätt och en gång i veckan samt rengöringar. Vid. Nya Inack.-By-rån, Brunkebergsg. 3 B, Sthlm.

Medelålders hushållerska,

som är väl hemma i matlagning samt kan med omsorg, pålitlighet och ordning sköta ett ungarshus-håll där tvenne tjänarinnor finnas, erhåller fördelaktig anställning om goda rekom. och betygsskrifter kunna sändas till Klädesfabriken i Karlskrona.

**En bildad
allvarlig flicka**

får plats genast på landet i liten familj som hjälp och sällskap. Kun-nig i enklare matlagning och helst äfven med sömnad. Familjemedlem, någon lön. Jungfru finnes. Svar till "B.", p. r., Jularbo.

Bildad flicka,

rask och duglig, helst mellan 25—30 år, kunnig i matlagning och husliga sysslor samt barnkär och villig att ibland se till 6 års flicka får nu förmålig plats i liten familj som flyttar till Tyskland i vår. Den som kan något tyska har företräde. Jungfru finnes. Goda rek. fordras. Svar jämte fotografi sändes till Bil-leberga, postfack 18.

Ung dam,

kompetent i svensk stenografi och maskinskrifning (önskvärdt äfven tysk och engelsk) får genast an-ställning å stort fabrikskontor i Stockholm. Egenhändiga ansök-ningar med betygsskrifter samt uppgifter om ålder och löneanspråk insändas till "Postbox 159", Stock-holm.

PLATS som bokförelserka och säll-skap erhåller fint bildad dam, ej under 25 år, på egendom i Värmland hos äldre änkefru. Sökanden bör vara frisk och af ett jämnt och glad lynne, helst musika-lisk samt bör tycka om enkelt landlif. Svar, försedt med porträtt och referenser jämte uppgift å lö-nepretentioner insändes till signatur "Egendom 67", under adr. S. Gum-melli Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

**Kvinnliga
arbetsområden.**

Utbildningskurser m. m.

Muntliga och skriftliga
upplysningar genom**Fredrika-Bremer-
Förbundets Byrå,**

54 Drottninggatan.

Obs! De billiga priserna.

Till 42 öre mtr säljes ett parti Kulörta extra prima Congressgardiner 100 cm. breda, Allmogegardiner fr. 30 öre mtr. Filt och Schaggegardiner, Bordvaxduk, Tråd 95 öre duss. Foderdomestik 18 öre mtr. Ett parti bättre trädgardiner i vackra mönster. Bom-ullstygger fr. 30 öre mtr. Gångmattor fr. 45 öre mtr. Filtar, Gardinstuffar, Helylle-Cheviot, god kval. i olika färger.
Allt säljes billigt.

Slumplagret

MÄSTERSAMUELSGATAN 51, II. Stockholm.

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition & Sparkassa

5%

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 8,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

Sprid Dagny!

Wiréns öfverfeta **LANOLINTVÅL**, fina världens favorittvål.

Erhålles i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt från
A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.)
21 Lilla Vattugatan 21 - - - Stockholm.

Prenumerera på posten eller tel.
Ö. 32 75 på

Mönstertidningen Konstslöjden i Hemmet.

Pris 3.50 pr år, 12 häften. Lösnummer endast 4.25. Dessutom föra vi ett rikhaltigt lager af nysilfver, dam-, herr- o. barnunderkläder, mössor, alla slags tyger o. väfnader, mattor, filtår, sängtäcken etc. Vill Ni inbespara mycket pengar, så begär genast priskurant o. gör Edra inköp hos oss! Ni får då genast bevis på sanningen af våra affärsprinciper: enbart extra **prima** varor, noterade till **lägsta** tänkbara priser! **VÄNGÅFVAN**, Vasagatan 15-17, Stockholm.

Prenumeranter få begära mönster.
Äldre årgångar realiserar.

Red.: Valhallavägen 19, n. b.,
Stockholm.

Filial: Haparanda.

G. o. A. MEUKOW.

DAMER! Blus Nr 1103 af hvit yllebattist med riko. smakfullspetsgarnering endast 4.25. Dessutom föra vi ett rikhaltigt lager af nysilfver, dam-, herr- o. barnunderkläder, mössor, alla slags tyger o. väfnader, mattor, filtår, sängtäcken etc. Vill Ni inbespara mycket pengar, så begär genast priskurant o. gör Edra inköp hos oss! Ni får då genast bevis på sanningen af våra affärsprinciper: enbart extra **prima** varor, noterade till **lägsta** tänkbara priser! **VÄNGÅFVAN**, Vasagatan 15-17, Stockholm.

Ängelsbergs Hvilohem.

3 t. järnvägsresa från Sthlm. Högt, soligt läge, omgifvet af barrskog, utsikt öfver Amäningen. 3.50-4 kr. pr dag, 100 kr. pr mån. Tuberkulösa och sinnessjuka mottagas ej. Ref. lämnas. Närmare upplysningar genom Fröken Bertha Andersson.

Kvinnliga Juridiska Byrån, Wallingatan 12.

Kontorstid kl. 1/2, 10-4. Utför alla slags juridiska uppdrag. A. T. 183 36.

Lektioner i Linnésömnad

(äfvén blusar, barnkläder m. m.)

Praktisk metod, utan träckling. Hvarje elev disponerar en symaskin.

KARIN EGNÉR,

Sibylleg, 36. Hörnet af Karlavägen.
R. T. 35 30. A. T. 210 04.

Skandinavisk Konstslöjdsförsäljning,

27 Klarabergsgatan, STOCKHOLM.

Allm. Tel. 7 43.

Fr. o. m. den 30 jan. realiseras ritade briccedukar, lysdukar, nattpåsar, dukar, kuddar m. m. i äldre mönster, stulvar af kläde, boj, stramaljer och band, rester af garner och silke samt målad och omälad träslöjd m. m., allt till mycket låga priser.

KOSTYM-ATELIER

MASKINBRODERING

53 Drottninggatan 53, 2 tr.

Systrarna Johansson.

Riks och Allm. telefon.

Parfymier.

Stort och rikhaltigt lager af de utsökt finaste parfymier från de förnämsta utländska firmor, finare och enklare tvålar, kammar, borstar samt finare toalettartiklar. Order till landsorten mot efterkraf.

A. V. Nording,

11 Biblioteksgatan 11.

63 Drottninggatan 63.

Sex praktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspelin. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illustrationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling sagor af Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustrationer af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och ungdom af Marie Louise Charles G. Gordons lif och stordåd, **ise Gagner.** 304 sidor, 33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Nybyggarna i Kanada. Berättelse för barn och ungdom. Bearbetning efter Kaptan Marryat af Anna Gustafsson. 296 sidor, 39 illustr. af Nils Larsson. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm. (Stina Quint.)

Föreningen för Kvinnans Politiska Rösträtt i Stockholm

sammanträder onsdagen den 8 febr. kl. 8 e. m. i K. F. U. K:s lokal.

Ärenden:

1. Redogörelse för centralstyrelsemötet och diskussion öfver därmed sammanhängande spörsmål.
 2. De kommunala valen.
- Nya medlemmar vinna inträde.

Arbeta för Dagny

genom att gynna dess annonsörer

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

- Anna Cederlund. Af Ellen Klemm.
Kvinnorna och fullmaktstjänsterna. Lönerregleringskommitténs förslag.
Vår rösträttsfråga i remissdebatten.
Petition angående försörjningsplikt och ogifva mödrars och deras barns rättsliga ställning.
Från världens rösträttsfält. Af Ellen Wester.
Föreningen "Svenska konstnärinnor". Af Maria Rieck-Müller.
Modern religiös litteratur. Nathan Söderblom: Det moderna religionsproblemet. Rec. af Lydia Wahlström.
Riksdagsmotioner.
Ett ord i "Kvinnornas titelfråga". Af Jenny Wallerstedt.
För hemmet.
Notiser.
Föreningsmeddelanden.

Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt eller bokhandel.